

धान्यराश्यादौ त्रि० प्रस्थेन क्रीतम् ठञ् । ७ प्रस्थेन क्रीते त्रि० स्त्रियां ङीप् । प्रस्थस्य निमित्तं संयोग उत्पातो वा ठञ् । प्रस्थस्य दनिमित्ते ऽसंयोगे १० उत्पाते वा ।

प्राह पु० प्रकर्षेण आहेति शब्दोऽयम् । न्यलोपदेशे शब्दमा० ।

प्राह पु० प्रारम्भोऽङ्गः प्रा० स० अचक्षमा० अङ्गादेशः णत्वञ्च ।

विधाविभक्तदिनस्य पूर्वभागे १ पूर्वाह्णे अमरः । प्रहस्तम-
हर्षत् तिष्ठन् । अव्ययी० । २ प्रहस्तदिनयुते अव्य० ।

प्राह्णितन त्रि० प्राह्णे भवः श्रु० तट् च निपदानत्वम् । पूर्वा-
ह्णभवे स्त्रियां ङीप् ।

प्राह्णितरा(मा)म् अव्य० अतिशयेन प्राह्णे तरप् तमप् वा
आह चकालेत्यादिना सप्तम्या अलुक् । अव्यत्यन्तप्रातःकाले
इत्यर्थः ।

प्रिय त्रि० प्रीणाति प्री-तर्पणे क । १ भर्त्तरि पत्यौ अमरः
२ भाव्यायां स्त्री । ३ प्रियके ऋगभेदे पु० स्त्री जटा० ४ ऋजि-
नामोषधौ ५ हृद्ये त्रि० मेदि० । ६ जीवकौषधौ राजनि० ।
प्रियंवद् त्रि० प्रियं वदति वद-खच् सप्तम् । १ प्रियकरवादिनि
मधुरभाषिणि । २ खेचरे ३ गन्धर्वभेदे पु० शब्दमा० वदेर-
न्तःस्यवादितात् प्रियमृवदेति मयुक्तशब्द कल्पनं प्राभा-
दिकमेव । “भुवि भवेन्नमजरेः प्रियंवदा” ह० र० उक्ते
द्वादशाक्षरपादके ४ छन्दोभेदे स्त्री । ५ शकुन्तलासहचरी-
भेदे स्त्री शकु० दृश्यम् ।

प्रियक पु० प्रिय+कार्थे क संज्ञायां कन् वा । १ पीतसा-
लके (पियाशाक) २ नीपे ३ चित्ररुगे ४ अमरे ५ प्रियङ्गौ
६ कुङ्कुमे मेदि० । ७ धाराकदम्बे दन्धसनहृत्ते राजनि० ।
८ स्कन्दातुचरभेदे भा० श० ९ छ० । तस्यापत्यं विदा०
अञ् । प्रैयक चित्ररुगापत्ये पुं स्त्री० ।

प्रियकृत् त्रि० प्रियं करोति कृ-कृप् तच् । १ प्रियकारिणि
२ विष्णौ पु० “प्रियकृत् प्रीतिवर्द्धनः” विष्णुश० ।

प्रियङ्कर त्रि० प्रियं करोति कृ-खच् सप्तम् । १ प्रियकारिणि
२ च तत्कलकार्थ्यां ३ हृज्जीवन्याम् ४ अश्वगन्धायाम्
स्त्री राजनि० गौरा० ङीष् ।

प्रियङ्करण त्रि० अप्रियं प्रियं करोत्यनेन कृ-करणे ख्युन् ।
अप्रियस्य प्रियताकरणसाधने ।

प्रियङ्गु स्त्री प्रिय+गन्-ङु नि० सप्तम् च । १ श्लेष्मासख्याते वृक्षे
अमरः “प्रियङ्गुः शीतला तिक्ता तुवरानिलपित्तहृत् ।
रक्तादियोगदौर्गन्धप्रस्नेहदाहज्वरापह्ता । शुल्मलङ्-
विषमोहहृती तददुग्धप्रियङ्गुका । तत्फलं मधुरं कृच्छं
क्षमायं शीतलहृत् । विषम्भाङ्गानवबलत् संघाहि

कफपित्तजित्” भावप्र० “प्रियङ्गुकलिकारम्” इति वृष-
प्रणामसन्तः । २ राजिकायां राजनि० ३ पिप्पल्याम् ४ कङ्कौ
(काङ्कनी) धान्ये मेदि० ५ कटुक्यां धरणिः । [लमणिः ।

प्रियजन पु० कर्म० । १ हृद्ये जने । २ प्रौढभावानुविष्टे उज्ज-
प्रियजीव पु० प्रियो जीवो यस्मिन् । श्लोनाकहृत्ते राजनि० ।
प्रियतम पु० अतिशयेन प्रियः तमप् । ३ मयूरशिखाहृत्ते
२ अतिप्रिये त्रि० शब्दच० ।

प्रियता स्त्री प्रियस्य भावः तल् । १ स्नेहे २ प्रेमणि अमरः ।
त्व । प्रियत्व तत्कार्यं न० शब्दर० ।

प्रियतोषण त्रि० प्रियं तोषयति ठष्-णिच् ल्यु । १ प्रियस-
न्तोषकारके “नारीषादौ स्नेहस्तेन धारयेत् जवनोपरि ।
स्तनापीडकरः कामी कामयेत् प्रियतोषणः” रतिमञ्ज-
र्युक्ते २ रतिवन्धभेदे ।

प्रियदत्ता स्त्री दीयमानपृथिव्याम् “नामास्याः प्रियदत्तेति
युद्धं देव्याः सनातनम् । दाने वाऽप्यथ वाऽऽदाने ना-
मास्याः प्रथमं प्रियम् । य एतं विदुषे दद्यात् पृथिवीं
पृथिवोपतिः । पृथिव्यामेतदिदं स राजा राज्यमितो
ब्रजेत्” भा० अतु० ६२ अ० ।

प्रियदर्शन पु० प्रियं दर्शनमस्य । १ क्षीरिकाहृत्ते २ शुक्लखगे
च जटा० ३ सुदृश्ये त्रि० । [हेमच० ।

प्रियप्रायस् न० प्रियस्य प्रायः बाहुल्यं यत् । प्रियवाक्ये
प्रियप्रेप्सु त्रि० ७त० । इष्टार्थोद्युक्ते जटा० । [प्रिये त्रि० ।
प्रियमधु पु० प्रियं मधु मद्यं यस्य । १ बलरामे हेमच० २ मद्य-
प्रियमाल्यानुलेपन त्रि० प्रियं माल्यमनुलेपनं च यस्य ।
३ माल्यानुलेपनप्रिये २ स्कन्दातुचरभेदे पु० भा० श० ९ छ० ।

प्रियमेध पु० १ अजमीठस्य पुत्रभेदे “अजमीठस्य वंशाः स्युः
प्रियमेधादयो द्विजाः” भाग० ६।२।१।७ स्तो० । २ यज्ञो-
धेते ऋषिभेदे ऋ० १।४९।४ भा० ।

प्रियम्भविष्णु त्रि० अप्रियः प्रियो भवति भू-कर्त्तरि खिण्युच् ।
अप्रिये प्रिये भवितरि । खुक्कञ् प्रियम्भावुक तत्कार्यं त्रि० ।

प्रियरूप त्रि० प्रियं रूपमस्य । १ हृद्यरूपे । तस्य भावः मनोज्ञा०
वुज् । प्रैयरूपक तस्य भावे न० कर्म० । २ हृद्ये रूपे न० ।

प्रियवचन त्रि० प्रियं वचनं वैद्यकवचनं वा यस्य । १ प्रियवा-
दिनि वैद्यकोक्तवाक्ये भक्तिमति २ रोगिणि राजनि० ।
कर्म० । ३ हृद्ये वाक्ये न० ।

प्रियवर्णी स्त्री प्रियो वर्णा यस्याः गौरा० ङीष् । प्रियङ्गौ
जटाधरः । [वतायाञ्च ।

प्रियवल्ली स्त्री नित्यकर्म० । १ प्रियङ्गौ राजनि० २ हृद्यायां